



STORTINGET

Innst. 34 L

(2021–2022)

Innstilling til Stortinget
fra helse- og omsorgskomiteen

Prop. 10 L (2021–2022)

**Innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om
Endringer i smittevernloven og helseberedskaps-
loven (forlengelse av midlertidige forskriftshjem-
ler for håndtering av koronapandemien mv.)**

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Innledning

Helse- og omsorgsdepartementet legger i proposisjonen frem forslag om å forlenge smittevernloven § 4-3 andre og tredje ledd, § 4-3 a og kapittel 4A som gir midlertidig hjemmel for forskrifter om karantenehotell, isolering og smittekarantene, samt koronasertifikat. De midlertidige bestemmelsene oppheves 1. og 11. desember 2021, men foreslås nå forlenget til 1. juli 2022. Det foreslås også å presisere at forskriftshjemlene kun kan benyttes dersom covid-19 regnes som en allmennfarlig smittsom sykdom.

Koronapandemien har vist seg å være uforutsigbar. Norge gikk over til «En normal hverdag med økt beredskap» lørdag 25. september. Selv om hverdagen nå har blitt tilnærmet normal for de fleste, og vi har svært god vaksinedekning i Norge, er ikke pandemien over. Det kan blant annet komme nye virusvarianter som vaksinene virker dårligere mot. Nasjonale og lokale myndigheter vil fortsatt følge nøye med på utviklingen, og det er viktig å kunne sette inn tiltak raskt hvis situasjonen endrer seg.

Bakgrunnen for forslagene i lovproposisjonen er anbefalinger fra Helsedirektoratet og Folkehelseinsti-

tuttet. Etatene mener at det av beredskapshensyn er hensiktsmessig å bevare muligheten for å beholde eller gjeninnføre tiltak som har vist seg nødvendige under pandemien til nå også etter desember, dersom det er nødvendig og forholdsmessig.

1.2 Isolering, smittekarantene og testing

Isolering og smittekarantene har vært blant de viktigste og mest effektive tiltakene for å redusere kontakt mellom mennesker og dermed holde pandemien under kontroll. Det er behov for raskt å kunne innføre slike tiltak også etter 1. desember 2021, dersom det viser seg nødvendig. Departementet foreslår derfor at den midlertidige lovbestemmelsen i smittevernloven § 4-3 a forlenges frem til 1. juli 2022. Bestemmelsen gir hjemmel til at Kongen kan fastsette forskrifter om isolering eller begrensninger i bevegelsesfrihet for personer som har eller etter en faglig vurdering antas å ha SARS-CoV-2 eller har økt risiko for å ha SARS-CoV-2.

For å presisere bestemmelsens virkeområde, og bringe den mer i overensstemmelse med andre bestemmelser i smittevernloven, foreslås det at det skal fremgå av smittevernloven § 4-3 a at forskrifter om isolering og andre begrensninger i bevegelsesfrihet bare kan gis dersom sykdommen covid-19, utløst av SARS-CoV-2, regnes som en allmennfarlig smittsom sykdom.

1.3 Koronasertifikat

Departementet foreslår i proposisjonen at smittevernloven kapittel 4A om koronasertifikat bør forlenges til 1. juli 2022. Det foreslås et tillegg om at det blir et vilkår for å gi forskrifter med hjemmel i bestemmelsen at covid-19, utløst av SARS-CoV-2, regnes som en allmenn-

farlig smittsom sykdom. Dette er en presisering av gjeldende rett.

Koronasertifikatet er et system for sikker og verifisert dokumentasjon om vaksinestatus, gjennomgått sykdom og testresultat. Når det gjelder bruk av koronasertifikat innenlands, vurderer departementet at det i utgangspunktet ikke vil være grunnlag for å bruke dette etter at samfunnet er gjenåpnet. Det kan likevel oppstå behov for å regulere blant annet arrangementer med koronasertifikat dersom smittesituasjonen forverres, for eksempel som følge av introduksjon av nye virusvarianter. Ved reiser til andre land vil det imidlertid kunne være et behov for koronasertifikatet i noe tid fremover. Dette vil blant annet være avhengig av hvilke restriksjoner og innreiseregler andre land har. For at folk skal kunne reise mellom land på enklest mulig måte, og for å ta høyde for behov for regulering av innenlands bruk, foreslår derfor departementet å forlenge lovgrunnlaget for koronasertifikatet.

1.4 Oppholdssted under innreisekarantene

Vurderingene fra Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet tilsier at det ikke vil være behov for noen karantenehotellordning etter 1. desember 2021. Departementet foreslår likevel at den midlertidige forskriftshjemmelen som karantenehotellordningen er forankret i, smittevernloven § 4-3 andre og tredje ledd, forlenges til 1. juli 2022 i tilfelle situasjonen forverrer seg, og det igjen blir nødvendig med en karantenehotellordning.

1.5 Regulering av straff ved overtredelse av forskrift med hjemmel i smittevernloven gitt i anledning covid-19-pandemien

Departementet foreslår å lovfeste i smittevernloven § 8-1 at bare forsettlig eller grov uaktsom overtredelse av forskrifter som har til formål å hindre eller motvirke overføring av SARS-CoV-2, er straffbart når det i forskriften er bestemt at slik overtredelse er straffbar, og at strafferammen er bot eller fengsel inntil seks måneder. Videre foreslår departementet at det for slike bestemmelser i forskrift kan fastsettes lavere strafferammer og at overtredelse bare er straffbart på nærmere vilkår. Ved disse endringene videreføres gjeldende rett slik dette er regulert i covid-19-forskriften § 24, og reglene om straff ved overtredelse av kommunale og nasjonale forskrifter samordnes.

1.6 Tilgang til medisinsk utstyr og personlig verneutstyr

Helse- og omsorgsdepartementet fremmer forslag om forlengelse av midlertidige forskriftshjemler i helseberedskapsloven §§ 5-2 annet ledd og 6-2 tredje ledd.

De midlertidige hjemlene i helseberedskapsloven gir mulighet til å kunne videreføre bestemmelser om medisinsk utstyr og personlig verneutstyr i forskrift 28. mai 2021 nr. 1668 om tiltak for å ivareta tilgangen til legemidler, medisinsk utstyr og personlig verneutstyr under covid-19.

De nevnte hjemlene i helseberedskapsloven trådte første gang i kraft 26. mai 2020 og opphører fra 1. desember 2021. Departementet foreslår i proposisjonen å forlenge hjemlenes varighet frem til 1. juli 2022.

1.7 De midlertidige forskriftshjemlenes varighet

Departementet understreker at en forlengelse av forskriftshjemlene ikke i seg selv innebærer at dagens forskriftsfestede regler vil bli opprettholdt frem til 1. juli 2022. Det vises til at mange av de forskriftsfestede reglene ble fjernet ved overgangen til fasen «En normal hverdag med økt beredskap» 25. september 2021. Hjemlene gir henholdsvis Kongen og departementet mulighet til å fastsette forskrifter om koronasertifikat, isolering, smittekarantene og oppholdssted under innreisekarantene, men de kan bare benyttes så lenge det er nødvendig og forholdsmessig i lys av den til enhver tid gjeldende situasjonen, jf. de grunnleggende kravene til smitteverniltak i smittevernloven § 1-5. I tråd med denne bestemmelsen vurderer departementet fortløpende behovet for justeringer i regelverket i lys av blant annet smittesituasjonens utvikling.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Lubna Boby Jaffery, Cecilie Myrseth, Even A. Røed og Truls Vasvik, fra Høyre, Sandra Bruflot, Erlend Svardal Bøe og lederen Tone Wilhelmsen Trøen, fra Senterpartiet, Lisa Marie Ness Klungland og Hans Inge Myrvold, fra Fremskrittspartiet, Bård Hoksrud og Morten Wold, fra Sosialistisk Venstreparti, Marian Hussein, fra Rødt, Seher Aydar, fra Kristelig Folkeparti, Olaug Vervik Bollestad, og fra Pasientfokus, Irene Ojala, viser til Prop. 10 L (2021–2022) som omhandler endringer i smittevernloven og helseberedskapsloven (forlengelse av midlertidige forskriftshjemler for håndtering av koronapandemien mv). I proposisjonen foreslås en forlengelse av midler-

tidig hjemmel for forskrifter om karantenehotell, isolering og smittekarantene, samt koronasertifikat, til 1. juli 2022, og en presisering av at forskriftshjemlene kun kan benyttes dersom covid-19 regnes som en allmennfarlig smittsom sykdom.

Komiteen vil understreke at pandemien ikke er over, og at smittesituasjonen både i og utenfor Norge fortsatt er uforutsigbar.

Komiteen merker seg at en forlengelse av forskriftshjemlene først og fremst gir en *mulighet* til å benytte dem dersom det er nødvendig og forholdsmessig i lys av den til enhver tid gjeldende situasjonen, og at en forlengelse ikke i seg selv innebærer en opprettholdelse frem til 1. juli 2022. Dette er i tråd med fjerning av de mange regler ved overgang til fasen «En normal hverdag med økt beredskap».

Komiteen viser til at bakgrunnen for forslagene i lovproposisjonen er basert på anbefalinger fra Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt viser til at Sosialistisk Venstreparti en rekke ganger har tatt opp en bekymring over at forrige regjering benyttet seg av midlertidige unntak framfor å fremme selve forskriften som lovtekst til behandling i Stortinget. Disse medlemmer er bekymret for at dette er en presedens som svekker forholdet mellom storting og regjering. Disse medlemmer viser til behandling av blant annet Innst. 518 L (2020–2021), jf. Prop. 131 L (2020–2021), der Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet hadde følgende felles merknad:

«Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at da hjemmelen for å ilegge isolasjon ble behandlet i Stortinget våren 2020, jf. Prop. 130 L (2019–2020), stilte Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti seg kritiske til at lovendringen var preget av unødvendig hastverksarbeid med kort høringsfrist og kort saksbehandlingstid i komiteen, på tross av at smittetrykket på det tidspunktet var forholdsvis lavt.

Disse medlemmer merker seg at dette er en utvidelse av den midlertidige endringen som ble vedtatt ved behandlingen av Innst. 385 L (2019–2020), og at det midlertidige unntaket nå har vart svært lenge. Disse medlemmer viser til, og gjentar, merknader fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti fra den behandlingen, og understreker at regjeringen nå har hatt mer enn god nok tid til å fremme forskriften som lovforslag for Stortinget. Disse medlemmer merker seg også at siden behandlingen av Innst. 385 L (2019–2020) har Koronakommisjonen lagt fram sin rapport, med klar kritikk av den demokratiske forankringen av smitteverntiltak, og en anbefaling om å revidere smittevernloven, blant annet med tanke på å skille mellom mer langvarige tiltak og klart hastepregede tiltak.

Disse medlemmer viser til at regjeringen har svært utvidede fullmakter gjennom smittevernloven. Det finnes flere ulike hjemler i smittevernloven som brukes til å fatte inngripende tiltak. For eksempel gir smittevernloven § 7-12 regjeringen mulighet til å fravike eksisterende lover og innføre nye regler av lovmessig karakter

for å iverksette akutte og inngripende tiltak som er nødvendige for å beskytte befolkningen mot smittsom sykdom.

Disse medlemmer mener det er nødvendig at regjeringen har slike fullmakter, nettopp for å kunne handle raskt og sikre folkehelsen når smittsom sykdom truer, slik regjeringen også har gjort i flere omganger under pandemien, med stor politisk oppslutning. Det er imidlertid ikke et argument for at svært inngripende tiltak ikke i etterkant kan oversendes Stortinget for normal behandling etter Grunnloven. Demokratiet må også bestå i krisetid.

Disse medlemmer viser til at Stortinget har anerkjent dette to ganger tidligere: Da Stortinget vedtok beredskapsloven i 1950, og da smittevernloven første gang ble vedtatt i 1994 med henvisning til beredskapsloven. Smittevernloven § 7-12 har nemlig en henvisning til den demokratiske sikkerhetsventilen i beredskapsloven § 3 tredje ledd, som lyder som følger:

‘Såfremt bestemmelsene ikke er opphevet innen 30 dager etter at de er meddelt Stortinget, skal de snarest mulig legges fram som lovforslag.’

Disse medlemmer viser til at smittevernloven sist var til revisjon så sent som i 2019, uten at verken Stortinget eller regjeringen mente det var behov for å endre denne demokratiske sikkerhetsventilen. Disse medlemmer mener vi ikke bør endre forholdet mellom Stortinget og regjeringen i krisesituasjoner – et forhold som har bestått i sytti år. Disse medlemmer er enig med professor dr. juris Hans Petter Graver, som i sitt høringsinnspill til komiteen i forbindelse med behandling av Innst. 184 L (2020–2021) påpekte at denne formen for tolkning av smittevernloven var å endre forholdet mellom storting og regjering.

Disse medlemmer vil understreke at denne innstillingen ikke omhandler tiltakene som er foreslått, men om hvordan smittevernloven skal tolkes, og på hvilken måte regjeringen er pliktig til å legge fram dette for Stortinget.

Disse medlemmer viser til at bestemmelser om karantene og isolasjon er svært inngripende, og at det er naturlig at det fremmes som egen sak for Stortinget.»

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme covid-19-forskriftens bestemmelser om isolasjon, karantene og koronahotell som lovforslag, slik at Stortinget kan ta stilling til disse bestemmelsene i tråd med kravet i smittevernloven og beredskapsloven.»

2.1 Isolering, smittekarantene og testing

Komiteen mener at isolering og smittekarantene er blant de viktigste tiltakene for å holde pandemien under kontroll, og viser til at det i proposisjonen foreslås at midlertidig lovbestemmelse i smittevernloven § 4-3 a Forskrifter om isolering og begrensninger i bevegelsesfrihet mv., som oppheves 1. desember 2021, forlenges frem til 1. juli 2022.

Komiteen viser til at det også foreslås at det skal fremgå at forskrifter om isolering og andre begrensninger

ger i bevegelsesfrihet bare kan gis dersom covid-19 regnes som en allmennfarlig smittsom sykdom.

2.2 Koronasertifikat

Komiteen viser til at koronasertifikatet er et system for sikker og verifisert dokumentasjon om vaksinestatus, gjennomgått sykdom og testresultat, og at det kan oppstå behov for videre begrenset innenlands bruk dersom smittesituasjonen forverres – og at det fortsatt er behov for sertifikatet ved utenlandsreiser i noe tid fremover.

Komiteen viser til at det i proposisjonen foreslås at smittevernloven kapittel 4A om koronasertifikat, som oppheves 11. desember 2021, forlenges til 1. juli 2022.

Komiteen viser til at det skal fremgå at det blir et vilkår for å gi forskrift med hjemmel i bestemmelsen at covid-19 regnes som en allmennfarlig smittsom sykdom, noe som er en presisering av gjeldende rett.

Komiteen viser til at det i proposisjonen er presisert at det i utgangspunktet ikke vil være grunnlag for å bruke koronasertifikat etter at samfunnet er gjenåpnet, men at det likevel kan oppstå behov for å regulere blant annet arrangementer med koronasertifikat dersom smittesituasjonen forverres. Komiteen forstår dette slik at bruk av koronasertifikat kan forskriftsfestes, ikke bare i en fase hvor samfunnet skal gjenåpnes, men også når det er nødvendig med innføring av nye tiltak for å møte en forverret smittesituasjon. Dette innebærer bl.a. at en kommune kan gis anledning til å forskriftsfeste at avstandskrav, krav til åpningstider eller lignende ikke skal gjelde for eksempel for serveringssteder som krever koronasertifikat av gjestene.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til brev fra statsråden vedrørende anmodning om lovteknisk bistand i tilknytning til Prop. 10 L (2021–2022):

«Vedrørende anmodning om lovteknisk bistand i tilknytning til Prop. 10 L (2021–2022)

Jeg viser til anmodning 13. november 2021 fra Høyres stortingsgruppe om lovteknisk bistand i forbindelse med behandling av Proposisjon 10 L (2021–2022).

Det bes om bistand 'til en hjemmel til å gi forskrift om at loven kan åpne for bruk av koronasertifikat ikke bare i en fase hvor samfunnet skal gjenåpnes, men også når det er nødvendig med innføring av nye tiltak for å møte en forverret smittesituasjon'.

Jeg legger til grunn at den midlertidige forskriftshjemmelen i smittevernloven § 4A-2 allerede gir departementet tilstrekkelig hjemmel til å gi forskrift om bruk av koronasertifikat i en periode hvor det er aktuelt å innføre nye tiltak for å møte en forverret smittesituasjon.

Lovens ordlyd er ikke begrenset til en gjenåpningsfase. I forarbeidene til bestemmelsen, Prop. 203 LS (2021–2022) uttales det at 'koronasertifikatet vil kunne legges til rette for en gradvis og kontrollert gjenåpning av samfunnet', samt at 'bruk av koronasertifikat kan bidra

til en raskere gjenåpning nasjonalt, og til at kommuner kan slå ned utbrudd med lokale tiltak'. Lovproposisjonen ble utarbeidet og behandlet i en periode hvor vi gikk fra svært strenge tiltak til gjennomføringen av en gjenåpningsplan. Verken i proposisjonen eller i Innstillingen (Innst. 649 L (2020–2021)) står det imidlertid at koronasertifikat kun skal kunne benyttes i en gjenåpningsfase. Lovens forarbeider er derfor ikke til hinder for at koronasertifikatet kan benyttes i en fase, hvor det på nytt vil være behov for strengere tiltak. Uttalelsen om at kommuner skal kunne bruke koronasertifikat til å slå ned utbrudd med lokale tiltak, viser tvert imot at loven også hjemler bruk etter en gjenåpningsfase. Det er videre vanskelig å se hvilke grunner man skulle ha for å avskjære bruk av koronasertifikat, kun fordi vi er i faser med ulik retning på smitteutviklingen.

I Prop. 10 L (2021–2022) med forslag om forlengelse av forskriftshjemmelen i blant annet smittevernloven § 4A-2 sies det uttrykkelig i første kapittel at 'bakgrunnen for forslaget er behovet for beredskap ved en eventuell forverring av smittesituasjonen'. I punkt 5.1 peker departementet på at det i utgangspunktet ikke vil være behov for bruk av koronasertifikat innenlands etter at samfunnet er gjenåpnet, men at 'det kan likevel oppstå behov for å regulere blant annet arrangementer dersom smittesituasjonen forverres som følge av nye virusvarianter eller andre forhold'. Da proposisjonen ble fremlagt, var samfunnet gjenåpnet. Forslaget om forlengelse av forskriftshjemmelen for koronasertifikat forutsetter derfor at hjemmelen kan benyttes ikke bare ved gjenåpning av samfunnet, men også i en fase hvor smittesituasjonen forverres og det på ny blir behov for å innføre inngripende smitteverntiltak.

Jeg ser derfor ikke at det vil være nødvendig eller hensiktsmessig å presisere lovens ordlyd på dette punktet.

Dersom man likevel ønsker å forebygge enhver tvil om rekkevidden av smittevernloven § 4A-2, kan det eventuelt vurderes å inkludere en omtale i innstillingen som påpeker at den midlertidige forskriftshjemmelen vil gjelde uavhengig av om samfunnet beveger seg mot gjenåpning, eller strengere smitteverntiltak.

Jeg gjør også oppmerksom på at departementet tar sikte på å utrede forslag til endring av smittevernloven § 4A-2, som kan gjøre det mulig å benytte krav om koronasertifikat som et selvstendig smitteverntiltak, uten at det må innføres som lettelser i andre smitteverntiltak. Det er uttalt flere steder i Prop. 203 LS (2020–2021) at koronasertifikatet skal benyttes til å gi lettelser i tiltakene, og ikke til å innføre nye begrensninger. Dette er også gjentatt i Prop. 10 L (2021–2022). Lovbestemmelsen er derfor, etter mitt syn heller ikke til hinder for å forskriftsfeste bruk av koronasertifikat som gir unntak fra andre smittevernkrav, som krav til avstand, åpningstider eller antallsbegrensninger. Et eksempel er at kommunal eller nasjonal forskrift stiller krav om avstand på serveringssteder, men tillater serveringssteder som krever koronasertifikat av gjestene å drive uten slike avstandskrav. Det er imidlertid ikke anledning til å stille krav om koronasertifikat alene, uten at virksomhetene kan velge å oppfylle andre krav i stedet, slik blant annet Danmark nylig har gjort. En slik endring av forutsetningene bør reflekteres i loven gjennom en lovendring.»

Disse medlemmer viser til at statsråden legger til grunn at den midlertidige forskriftshjemmelen i smittevernloven § 4A-2 allerede gir departementet til-

strekkelig hjemmel til å gi forskrift om bruk av koronasertifikat i en periode hvor det er aktuelt å innføre nye tiltak for å møte en forverret smittesituasjon. Statsråden mener det ikke vil være nødvendig eller hensiktsmessig å presisere lovens ordlyd på dette punktet.

Disse medlemmer er i tvil om kommunene står grunnstøtt i at man kan gjennomføre endringen regjeringen foreslår, uten at dette er endret i loven.

Disse medlemmer viser til at Høyres stortingsgruppe ba om lovteknisk bistand «til en hjemmel til å gi forskrift om at loven kan åpne for bruk av koronasertifikat ikke bare i en fase hvor samfunnet skal gjenåpnes, men også når det er nødvendig med innføring av nye tiltak for å møte en forverret smittesituasjon». I statsrådens svar fremlegges ikke en slik hjemmel. Disse medlemmer viser til svaret fra statsråden og forutsetninger at grunnlaget regjeringen baserer seg på, er godt nok.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt merker seg at regjeringen foreslår å forlenge ordningen med koronasertifikat, og viser til Innst. 649 L (2020–2021), jf. Prop. 203 LS (2020–2021).

Disse medlemmer viser til at det der, og i løst forslag i salen under stortingsbehandlingen, ble fremmet forslag om en ny § 4A-2 om innenlands bruk av koronasertifikatet. Dette var begrunnet i at det er nødvendig å tydeligere hjemle i lov i hvilke situasjoner et koronasertifikat ikke kan benyttes. Disse medlemmer mener en ny paragraf bør fastslå at koronasertifikat bare kan kreves når det er påkrevet med en nødvendig og sikker verifikasjon. Det betyr at kravet må ha sammenheng med behovet for en enkel og smidig kontroll. Der hvor et slikt kontrollbehov ikke er til stede, kan det ikke kreves at smittevernstatus kan dokumenteres på denne måten. Et eksempel på dette er unntak fra krav om smittevernkantene for vaksinerte.

Disse medlemmer viser til at tjenester og aktiviteter som inngår i alminnelige daglige aktiviteter som bør være åpne for enhver som ikke er i isolasjon eller kantene, bør det ikke kunne kreves sertifikat for. Eksempler på dette er offentlige tjenester eller utdanningsinstitusjoner, butikker og kjøpesentre. Dersom smittevernsituasjonen er så alvorlig at det er nødvendig å begrense slike aktiviteter, bør begrensningene gjelde for alle. Dette vil sikre at slike begrensninger bare fastsettes når det er absolutt nødvendig, og at man ikke opprettholder normale samfunnsfunksjoner for flertallet ved å holde de gruppe som ikke kan fremvise koronasertifikat, utenfor.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med et forslag til bestemmelser for innenlands bruk av koronasertifikatet, med bestemmelser og av-

grensninger for hvilke områder der sertifikatet kan og ikke kan benyttes.»

2.3 Oppholdssted under innreisekantene

Komiteen understreker at vurderinger fra Helse- direktoratet og Folkehelseinstituttet tilsier at det ikke vil være behov for en karantenehotellordning etter 1. desember 2021.

Komiteen viser til at det foreslås at de midlertidige lovbestemmelsene i smittevernloven § 4-3 Forskrifter om karantenebestemmelser, andre og tredje ledd, som oppheves 1. desember, forlenges til 1. juli 2022, i tilfelle smittesituasjonen skulle tilsa at det blir behov for en karantenehotellordning.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt viser også til forslaget om forlengelse av unntak for adgang til koronahotell, som ble behandlet i Prop. 62 L (2020–2021), jf. Innst. 184 L (2020–2021).

Disse medlemmer viser til at Advokatforeningen er negativ til forslaget om å forlenge smittevernloven § 4-3 andre og tredje ledd og begrunner innvendingen mot karantenehotellordningen med dens «inngripende karakter, uklare målgruppe og manglende dokumenterte effekt». De viser til at departementet heller ikke vurderer forholdsmessigheten av tiltaket ved å vurdere effekten av alternative tiltak som bestemmelsene om isolasjon og smittekarantene.

2.4 Regulering av straff ved overtredelse av forskrift med hjemmel i smittevernloven gitt i anledning covid-19-pandemien

Komiteen viser til at det i proposisjonen foreslås å lovfeste i smittevernloven § 8-1 at bare forsettlig eller grov uaktsom overtredelse av forskrifter som har til formål å hindre eller motvirke overføring av SARS-CoV-2, er straffbart når det i forskriften er bestemt at slik overtredelse er straffbar, og at strafferammen er bot eller fengsel inntil seks måneder.

Komiteen viser til at det også foreslås at det for slike bestemmelser i forskrift kan fastsettes lavere strafferammer, og at overtredelse bare er straffbart på nærmere vilkår.

2.5 Tilgang til medisinsk utstyr og personlig verneutstyr

Komiteen mener det er viktig å sikre muligheten for tiltak som ivaretar tilgangen til legemidler, medisinsk utstyr og personlig verneutstyr.

Komiteen viser til at det i proposisjonen foreslås at midlertidig forskriftshjemmel i helseberedskapsloven §§ 5-2 annet ledd og 6-2 tredje ledd, som oppheves 1. desember, forlenges til 1. juli 2022.

3. Forslag fra mindretall

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen fremme covid-19-forskriftens bestemmelser om isolasjon, karantene og koronahotell som lovforslag, slik at Stortinget kan ta stilling til disse bestemmelsene i tråd med kravet i smittevernloven og beredskapsloven.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med et forslag til bestemmelser for innenlands bruk av koronasertifikatet, med bestemmelser og avgrensninger for hvilke områder der sertifikatet kan og ikke kan benyttes.

4. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i smittevernloven og helseberedskapsloven (forlengelse av midlertidige forskriftshjemler for håndtering av koronapandemien mv.)

I

I lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer gjøres følgende endringer:

§ 4-3 andre og tredje ledd skal lyde:

Når sykdommen covid-19 utløst av SARS-CoV-2 regnes som en allmennfarlig smittsom sykdom, jf. § 1-4, kan Kongen for å forebygge eller motvirke overføring av SARS-CoV-2 gi forskrift om hvor og hvordan personer som reiser inn til Norge, skal gjennomføre karantene. Kongen kan også gi forskrift om egenandel for personer i karantene eller deres arbeids- eller oppdragsgiver til dekning av kostnader ved karanteneopphold.

Kongen kan gi forskrift om saksbehandlingsregler for vedtak gitt i medhold av forskrift etter andre ledd. Det kan her gjøres unntak fra forvaltningsloven kapittel IV, V og VI.

§ 4-3 a skal lyde:

§ 4-3 a Forskrifter om isolering og begrensninger i bevegelsesfrihet mv.

Kongen kan for å forebygge eller motvirke overføring av SARS-CoV-2 gi forskrifter om isolering og andre begrensninger i bevegelsesfrihet for personer som har, eller etter en faglig vurdering antas å ha, SARS-CoV-2. *Slike forskrifter kan bare gis dersom sykdommen covid-19 utløst av SARS-CoV-2 regnes som en allmennfarlig smittsom sykdom, jf. § 1-4.* Det samme gjelder for personer som har økt risiko for SARS-CoV-2 etter nærkontakt med smittet eller antatt smittet person. I forskriftene kan Kongen fastsette nærmere krav til undersøkelser i forbindelse med eller til erstatning for isolering eller begrensninger i bevegelsesfriheten.

Kapittel 4A skal lyde:

Kap. 4A Midlertidige bestemmelser om koronasertifikat

§ 4A-1 Koronasertifikatet

Koronasertifikatet skal i samsvar med et felles europeisk teknisk rammeverk dokumentere at en person er vaksinert mot covid-19, har gjennomgått covid-19 basert på godkjent test eller testresultat for SARS-CoV-2.

Departementet kan gi forskrift for å gjennomføre forpliktelser som følger av EØS-avtalen om EUs koronasertifikat.

§ 4A-2 Bruk av koronasertifikatet

Ingen kan forskjellsbehandles på grunnlag av at de ikke kan fremvise koronasertifikat, med mindre bestemmelser i eller i medhold av lov gir adgang til dette.

Når sykdommen covid-19 utløst av SARS-CoV-2 regnes som en allmennfarlig smittsom sykdom, jf. § 1-4, kan departementet gi forskrifter for hele eller deler av landet om bruk av koronasertifikat som dokumentasjon på vaksinasjonsstatus, gjennomgått covid-19 og testresultat for SARS-CoV-2. Bestemmelser om at koronasertifikat er eneste aksepterte dokumentasjon kan bare fastsettes når det anses nødvendig med effektiv og sikker verifikasjon, og det etter smitteverntiltakets art og forholdene ellers ikke vil være uforholdsmessig.

§ 8-1 andre ledd skal lyde:

Forsettlig eller grovt uaktsom overtredelse av bestemmelser i forskrift som har til formål å hindre eller motvirke overføring av SARS-CoV-2, straffes med bot eller fengsel inntil 6 måneder når det i forskriften er bestemt at slik overtredelse er straffbar. Det kan for slike bestemmelser også fastsettes i forskrift lavere strafferammer og at overtredelse bare er straffbart på nærmere vilkår.

Nåværende andre ledd blir nytt tredje ledd.

II

I lov 11. juni 2021 nr. 65 om midlertidige endringer i smittevernloven (forskriftshjemmel om isolering og begrensninger i bevegelsesfrihet for å forebygge eller motvirke overføring av SARS-CoV-2) oppheves nr. 2 i lovens del II.

III

I lov 11. juni 2021 nr. 66 om midlertidige endringer i smittevernloven mv. (koronasertifikat) oppheves tredje punktum i lovens del III.

IV

I lov 18. juni 2021 nr. 125 om midlertidige endringer i smittevernloven (forlengelse av forskriftshjemmel om

oppholdssted under innreisekarantene mv.) oppheves nr. 2 i lovens del III.

V

I lov 28. mai 2021 nr. 44 om midlertidige endringer i helseberedskapsloven (forlengelse av midlertidige endringer for å avhjelpe negative konsekvenser av utbrudd av covid-19) skal andre ledd i lovens del II lyde:

Helseberedskapsloven § 5-2 andre ledd og § 6-2 tredje ledd oppheves 1. juli 2022.

VI

1. Loven trer i kraft straks.
2. Smittevernloven § 4-3 andre og tredje ledd, § 4-3 a, kapittel 4A med §§ 4A-1 og 4A-2 og § 8-1 andre og tredje ledd oppheves 1. juli 2022.

Oslo, i helse- og omsorgskomiteen, den 16. november 2021

Tone Wilhelmsen Trøen

leder

Cecilie Myrseth

ordfører

